

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคน ให้มีคุณภาพ คุณธรรม ในขณะเดียวกัน การศึกษาก็มีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนา โดยเฉพาะบทบาทในการเปลี่ยนแปลงความรู้ ทักษะเจตคติของบุคคลเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในสังคมที่มีลักษณะตามเป้าหมายของการพัฒนา การศึกษาจึงมีลักษณะที่เป็นเป้าหมายและเป็นเครื่องมือสำหรับการนำไปพัฒนาคน และพัฒนาสังคม สำหรับการพัฒนาคนเพื่อเป็นเครื่องมือการพัฒนาสังคมนั้น แนวทางการพัฒนาที่ผ่านมามุ่งเน้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพื่อมุ่งไปสู่ความทันสมัย จึงทำให้เกิด จุดอ่อนหลายประการ เช่น ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ระบบชนชั้น ความยากจน ปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลภาวะความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ การทำลายวัฒนธรรมของ ชุมชนรวมทั้งคุณภาพชีวิตของประชาชนที่เสื่อมโทรมลง ทิศทางการพัฒนาใหม่ จึงเน้น การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) ซึ่งเป็นการพัฒนาที่ต้องการจัดการทรัพยากร ทั้งธรรมชาติและมนุษย์รวมทั้งทรัพยากรอื่นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ไปในทิศทางที่ก่อให้เกิด ความมั่นคงและอยู่ดีกินดีโดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติเน้นการพัฒนาที่ส่งเสริมการริเริ่ม ของประชาชนให้พึ่งพาตนเอง และชุมชนได้ ภายใต้ความจำกัดของทรัพยากรที่มีอยู่ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2543 : 141-142)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 1 มาตรา 6 กล่าวว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข” และได้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปครูและ บุคลากรทางการศึกษา โดยได้กำหนดแนวทางไว้อย่างครอบคลุมและครบถ้วนตั้งแต่การ ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการผลิตครู การยกฐานะวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงที่ได้ มาตรฐานกำหนดให้ครูต้องมีใบประกอบวิชาชีพ การจัดให้มีองค์กรและเครือข่ายเพื่อพัฒนา และส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นครูมืออาชีพ

“ครู” เป็นบุคคลที่ทรงคุณค่าและมีคุณูปการยิ่งต่อสังคม เพราะครูมีภาระหน้าที่อัน หนักในการสร้างคนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ ต้องมีความเสียสละและอดทนอบรมสั่งสอนศิษย์

ให้มีความรู้ความสามารถทั้งในด้านศิลปวิทยาการและเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณในการอบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนดีของสังคม ทั้งยังต้องฝึกฝนพัฒนาตนเองในด้านการเรียนการสอนและการครองตนให้อยู่ใน ศีลธรรมอันดีงามเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของเยาวชนและสังคม ครูจึงได้ชื่อว่าเป็นปูชนียบุคคลในแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาโดยเฉพาะครูให้เป็นผู้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้นก็ตาม แต่ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนของครูใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ก็ยังใช้วิธีการสอนแบบเก่า ๆ ตามที่เคยปฏิบัติกันมา อาทิเช่น วิธีการสอน การเขียนแผนการสอน การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน เป็นต้น (กรมสามัญศึกษา. 2540 : 10) หมวด 7 มาตรา 52 กล่าวว่าให้มีระบบ กระบวนการผลิตครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครูคณาจารย์รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง และมาตรา 53 ให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษามีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพในกำกับของกระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพรวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา ดังนั้นในการส่งเสริมและพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ ผู้บริหารมืออาชีพนั้นจะต้องมีมาตรฐานที่มีคุณภาพ จรรยาบรรณของวิชาชีพเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงครูจำเป็นต้องใช้กลวิธีในการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายเพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสติปัญญาศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมประสบการณ์ให้ตนเองอยู่เสมอ (เริงชัย จงพิพัฒน์สุข. 2546 : 84)

งานของครูจัดอยู่ในประเภทงานบริการสังคมคือให้บริการทางการศึกษาหรือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผู้รับบริการหรือลูกค้า คือ ศิษย์หรือผู้เรียนที่มีวัยต่าง ๆ ตามระดับและประเภทของการศึกษาไม่ว่าจะเป็นครูสอนในระดับใดการศึกษาประเภทใด คนเป็นครูต้องมีพื้นฐานของการเป็นครูจึงจะเป็นครูดีมีคุณภาพพื้นฐานของการเป็นครูส่วนใหญ่เป็นเรื่องของคุณสมบัติส่วนตัวหรือสิ่งที่มีอยู่ในตัวตนของครู เช่น ความเชื่อ ความคิด จิตใจ นิสัย รูปลักษณ์ และการแสดงออกในทางบวกต่อศิษย์หรือผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเป็นมิตรที่ดี หรือ “กัลยาณมิตรภาพ” ซึ่งจะช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับศิษย์ นอกจากความเป็นมิตรที่ดีแล้วพื้นฐานทางจิตใจอีกประการหนึ่งคือจิตวิญญาณของความเป็นครู ได้แก่ ความรักและ

เมตตา ความเห็นอกเห็นใจและต้องการจะช่วยเหลือผู้อื่น โดยบริสุทธิ์ใจ และความสามารถ แสดงออกซึ่งจิตวิญญาณของความเป็นครู ได้อย่างเป็นธรรมชาติ บุคคลใดปราศจากพื้นฐานเหล่านี้แม้ว่ามีความรู้และทักษะทางวิชาชีพมากมายเพียงใดก็ยากจะเป็นครูที่ดีมีคุณภาพได้ สังคมไทย เชื่อว่าครูนอกจากเป็นผู้สอนแล้วยังเป็นแบบอย่างในทางดีจนถึงกับให้ฉายาครูว่าพ่อพิมพ์แม่พิมพ์ความเชื่อนี้สอดคล้องกับหลักวิชาและแนวปฏิบัติในหลายประเทศ ดังได้กล่าวไว้แล้วว่างานของครูคือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยวิธีการและกระบวนการต่าง ๆ ที่เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ ตัวครูจึงเป็นเสมือนสื่อการเรียนอย่างหนึ่งที่ส่งผลโดยตรงและโดยอ้อมต่อพัฒนาการของศิษย์ สังคมสามารถแยกแยะและยอมรับงานของวิชาชีพต่าง ๆ ได้ เช่น งานช่างศิลป์ ช่างกล ช่างยนต์ ว่าแตกต่างจากงานวิชาชีพครู สังคมยอมรับผลงานของช่างอื่น ๆ โดยไม่ค่อยสนใจว่าบุคคลผู้สร้างงานนั้นประพฤติปฏิบัติตนอย่างไร ช่างแกะสลักไม้ อาจมาสุราอาละวาดในตลาดเป็นประจำ แต่สังคมสนใจพฤติกรรมนั้นน้อยกว่าฝีมือช่างของเขาขึ้นคิดว่าจ้างให้เขาแกะสลัก ถ้าครูเมาสุราอาละวาดเช่นนั้นทั้งศิษย์และผู้ปกครองของศิษย์ยอมรับให้สอนต่อไปไม่ได้ แม้ว่าครูคนนั้นมีความรู้และสอนเก่งเพียงใดก็ตาม นอกจากนี้ สุขภาพ บุคลิกภาพและรูปลักษณ์รวมทั้งกิจกรรมร่ายกายของครูก็ส่งผลต่อพัฒนาการของผู้เรียน ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ดังนั้นครู ต้องพัฒนาดตนเองในด้านความรู้ ทักษะ เจตคติของการเป็นพลเมืองดีและการเป็นประชากรที่มีคุณภาพอยู่ตลอดเวลา (คำหามาน คนโต. 2544 : 249)

การมุ่งมั่นพัฒนาความเจริญด้านวัตถุเป็นอย่างมากในปัจจุบันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสังคมและคนไม่สามารถที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงได้ จึงเกิดปัญหาเรื่องความประพฤติ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ อันเนื่องมาจากความประพฤติของคนตามมาเป็นลูกโซ่ เช่น เกิดการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกันความเห็นแก่ตัวมีมากขึ้น ความใส่ใจในศาสนา ศีลธรรม จริยธรรมตลอดจนวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีลดน้อยลงและจากผลการดำเนินการครู ที่ละเมิดสิทธิเด็กของกรมที่มีสถานศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ข้อมูลตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2540 จนถึงปัจจุบันมีคดีที่ครูละเมิดสิทธิเด็กทั้งหมด 39 คดี กรมที่มีคดีสูงสุดคือ กรมสามัญศึกษา 21 คดี รองลงมาคือ สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ 13 คดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 3 คดี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลกรมละ 1 คดี ซึ่งลักษณะความผิดที่ครูละเมิดต่อเด็กนั้นแยกออกเป็นการลงโทษนักเรียนผิดระเบียบ การสอนให้นักเรียนหญิงสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง การอนาจารลวนลามนักเรียนหญิง การสัมพันธ์ฉันคู่สาวกับนักเรียน แอบดูนักเรียนหญิง

เข้าห้องน้ำ ชวนนักเรียนหญิงดูหนังสือและวีดีโอลามก ข่มขืนนักเรียนหญิงเป็นต้น (เดลินิวส์. 2541 : 13)

ฉะนั้นการศึกษาจึงควรเน้นเรื่องการอบรมจริยธรรมให้เป็นคนดีสังคมจึงจะสงบสุข เพราะคนที่มีความรู้ที่เป็นคนดีเท่านั้นที่จะช่วยให้สังคมเจริญได้ ด้วยเหตุนี้ความประพฤติของครู ซึ่งเป็นบุคคลที่มีหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนเยาวชนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ครูเป็นบุคลากรที่ได้รับการยกย่องอย่างมากเป็นเวลานานในสมัยก่อนครูก็คือต้นแบบของคนในสังคมครูไม่ได้เป็นครูเฉพาะเวลาที่อยู่ในโรงเรียนเท่านั้นแต่ครูยังเป็นครูของคนอื่นในสังคมด้วย ดังนั้นครูควรประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่เคารพเลื่อมใสโดยยึดถือคุณธรรม จริยธรรมเป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิต ซึ่งจริยธรรม หมายถึง ประมวลเกณฑ์ความประพฤติ จริยธรรมเกี่ยวกับอะไรดี อะไรถูกต้อง อะไรควร เพราะฉะนั้นจริยธรรมที่ครูพึงยึดถือก็คือ การลดอกุศลมูลซึ่งได้แก่ โลภะ โทษะ โมหะ ให้มากที่สุด คนเป็นครูไม่ควรมีความโลภมากไม่รู้จักอ้มไม่ควรคิดค้ำกำไรจากการศึกษาหรือการสอนเด็กเมื่อครูยึดการสอนเป็นอาชีพหลักครูก็ควรรับค่าตอบแทนตามสมควรและพอเหมาะแก่การดำรงชีพของครูและเพื่อที่จะลดความโลภครูก็ควรหาโอกาสให้เท่าที่สภาพการณ์จะอำนวย ทั้งนี้นอกจากจะเป็นการลดความโลภแล้วยังทำให้ครูมีเมตตา กรุณา ซึ่งเป็นคุณธรรมที่สำคัญสำหรับครูด้วย (พนม พงษ์ไพบูลย์. 2540 : 10)

การพัฒนาครูให้ปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู เพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องซึ่งที่ผ่านมาครูผู้สอนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ยังไม่ประพฤติปฏิบัติตามวินัยและจริยธรรมของครูอย่างเคร่งครัดจะเห็นได้ว่ามีครูบางส่วนถูกร้องเรียนเกี่ยวกับการประพฤติตนไม่เหมาะสมกับความเป็นครูถูกตั้งกรรมการสืบสวนสอบสวนเพื่อเอาผิดทางวินัยซึ่งเพศชายมีการกระทำความผิดวินัยมากกว่าเพศหญิง ซึ่งมีอายุระหว่าง 35-45 ปี ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูทุกท่านจะต้องปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติของครูอย่าง เคร่งครัด เพื่อส่งผลต่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสติปัญญา ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมประสบการณ์ให้ตนเองอยู่เสมอ โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และจะได้พัฒนาให้ครูเป็นครูสายพันธุ์ใหม่ เป็นครูมืออาชีพ พร้อมทั้งจะได้รับการประเมินเป็นครูชำนาญการ ครูเชี่ยวชาญ

ครูเชี่ยวชาญพิเศษ ซึ่งกรอบดังกล่าวถือว่าเป็นหัวใจในการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีของเพื่อนครูต่อไป (อากร จีระออน. 2548 : สัมภาษณ์)

ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติของข้าราชการครูในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อที่จะได้ทราบระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติของครูผู้สอนและจะเป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับผู้บริหารที่จะนำไปวางแผนพัฒนาบุคลากร อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ให้มีประสิทธิผลเพิ่มขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติของข้าราชการครูในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติของข้าราชการครูในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์และขนาด โรงเรียนทั้งโดยรวมและรายด้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติของข้าราชการครูในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติของข้าราชการครูในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 อยู่ในระดับปานกลางทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติของข้าราชการครูใน โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มหาสารคาม เขต 2 ที่มี เพศ ประสบการณ์และขนาดโรงเรียนต่างกันแตกต่างกันทั้งโดยรวม และรายด้าน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติของข้าราชการครูในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยใช้กรอบแนวคิดตามคู่มือครู ครูดี ผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติตนไว้ 4 ข้อ คือ (สำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. 2547 : 1-8)

1. มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู
2. ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครู โดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรมและหลักวิชาชีพครู
3. พัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ทางวิชาการและ ทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตให้ สมกับเป็นปูชนียบุคคลของสังคม
4. เป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม ของชุมชนชาติบ้านเมือง

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 2,969 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้จากการใช้วิธีการสุ่มกลุ่ม ตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 297 คน

2. ตัวแปรในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

2.1.1 เพศ จำแนกเป็น

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2.1.2 ประสบการณ์ จำแนกเป็น 3 ระดับ คือ

- 1) ต่ำกว่า 10 ปี
- 2) 11-20 ปี
- 3) 21 ปีขึ้นไป

2.1.3 ขนาดโรงเรียน จำแนกเป็น 3 ขนาด คือ

- 1) ขนาดเล็ก
- 2) ขนาดกลาง
- 3) ขนาดใหญ่

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับการปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติของข้าราชการครูในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 โดยใช้กรอบแนวคิดตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติตนไว้ 4 ข้อ คือ (สำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2547 : 1-8)

2.2.1 มีอุดมการณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู

2.2.2 ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ครูโดยสมบูรณ์ด้วยหลักธรรมและหลักวิชาชีพครู

2.2.3 พัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ทาง วิชาการและทางวิชาชีพครู ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่และ การดำเนินชีวิตให้สมกับเป็นปวงชนบุคลลของสังคม

2.2.4 เป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติด้านเมือง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนา หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น
2. จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติที่แสดงออกถึงความมีคุณธรรมของบุคคล อันเกิดจากส่วนลึกของจิตใจที่ได้รับการปลูกฝัง อบรม และสังคมส่วนใหญ่ยอมรับใน พฤติกรรมหรือการกระทำนั้น
3. การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครูดี หมายถึง การดำเนินงานของครูตามอุดม การณ์และจิตวิญญาณของความเป็นครู ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์ด้วยหลักธรรมและ หลักวิชาชีพครูพัฒนาตนเองตลอดชีวิตทั้งทางคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม ทางวิชาการและ

ทางวิชาชีพครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นพลังสำคัญของชุมชนในการแก้ปัญหา และพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมของชุมชนชาติด้านเมือง

4. **ข้าราชการครู** หมายถึง ข้าราชการครูผู้ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

5. **โรงเรียน** หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนที่ช่วงชั้นที่ 1-2 ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

6. **ขนาดโรงเรียน** หมายถึง ขนาดโรงเรียนตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.ป.ป. : 36) ดังนี้

6.1 **ขนาดเล็ก** หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีนักเรียน 120 คนลงมา

6.2 **ขนาดกลาง** หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีนักเรียน 121-600 คน

6.3 **ขนาดใหญ่** หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีนักเรียนตั้งแต่ 601 คนขึ้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและการพัฒนาบุคลากรให้ปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีตามคู่มือครู ครูดีผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติของข้าราชการครู